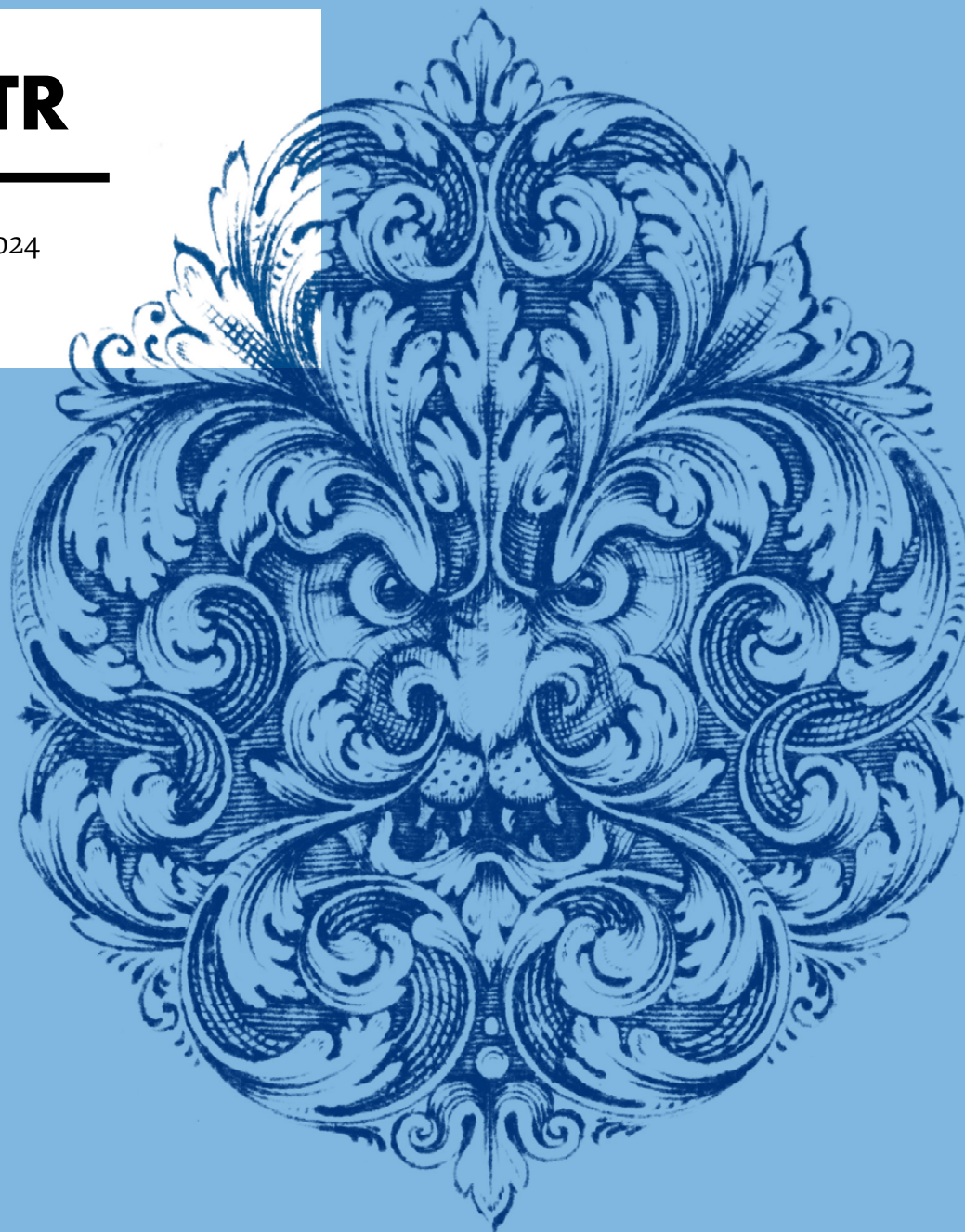

ZAIKS.TEATR

nowości | październik | 2024

*Projekty dla zlotników, Jean Mussard, 1673 r.
źródło: Rijksmuseum, Amsterdam*

Szanowni Państwo!

Zapraszamy do zapoznania się z nowymi pozycjami w zasobach biblioteki ZAiKS-u. Tym razem zwracamy uwagę na polskie libretta musicalowe i rock-operowe oraz tłumaczenie hitu z repertuaru światowego musicalu. Proponujemy dramaty oparte na materiale dokumentalnym: historycznym i współczesnym oraz psychologiczne sztuki rodzinne i dla dzieci. Polecamy również nowy przekład nieco zapomnianego dzieła Williama Szekspira.

Zapraszamy do Biblioteki ZAiKS-u zawierającej ponad 12000 sztuk teatralnych.

Przypominamy, że na stronie www.zaiksteatr.pl można zapisywać się na nasz newsletter. Co miesiąc otrzymają Państwo informator „ZAiKS. Teatr. Nowości” z opisami nowych utworów w naszej bibliotece. Będziemy przysyłać również kwartalny biuletyn „ZAiKS.Teatr”, w którym można przeczytać wywiady z twórcami oraz znaleźć informacje o festiwalach i premierach autorów związanych z ZAiKS-em.

zaiksteatr.pl

Małgorzata Sikorska-Miszczuk OSKAR I TRZECH MUSZKIETERÓW

Opowieść o zatajonej adopcji, traumie i podróży w czasie. Piętnastoletni Oskar śni o karierze kierowcy rajdowego. Na urodziny spodziewa się wymarzonego skutera. Zamiast tego dowiaduje się, że jest adoptowany i musi iść na terapię. Wściekły i rozgoryczony wzywa Wielką Kierownicę i każe jej przenieść się w inne miejsce i czas. Kierownica spełnia prośbę. Oskar budzi się w karczmie, gdzie trwa walka między muszkietierami Jej Królewskiej Mości a gwardzistami kardynała Richelieu. Jest muszkietierem D'Artagnanem, ma trzech przyjaciół – Atosa, Portosa i Aramis i właśnie przybywa do nich królowa Anna Austriaczka. Czeka ich niebezpieczna misja. W tej sytuacji tożsamość „Oskara” wydaje się samemu Oskarowi nierealna i (generalnie) bardziej cool być D'Artagnanem. Czy na pewno? Czy przeszłość ich obu nie upomni się o zapłatę?

[liczba i płeć wykonawców do decyzji realizatorów]

Projekty dla złotników, Jean Mussard, 1673 r.
źródło: Rijksmuseum, Amsterdam

Zuzanna Bojda NUMER 9, MIESZKANIA 13

Małżeństwo z wieloletnim stażem, fan gier komputerowych, czy obsesyjnie zmieniająca wycieraczki kobieta spod siódemki. Ich wszystkich czeka nieoczekiwana zmiana... Jak poradzić sobie z tęsknotą za bliskością, dotykiem, bezpośrednią rozmową? Czy blok mieszkalny wytrzyma izolację? Czy ściany nie pękną pod naporem rozpychających się w jednym miejscu emocji? I wreszcie: czy kamienica, architektoniczna bryła, może posiadać uczucia?

Familijny dramat poetycki, do realizacji w teatrze dramatycznym i teatrze lalek.

[liczba i płeć wykonawców do decyzji realizatorów]

Maska Satyra, Claude Mellan
(prawdopodobnie), 1608 - 1688
źródło: Rijksmuseum, Amsterdam

Laurence O'Keefe i Kevin Murphy HEATHERS

tłumaczenie: **Jacek Mikołajczyk**

Historia tego musicalu zaczęła się od filmu z Winoną Ryder i Christianem Slaterem z 1988 roku, który w Polsce był wyświetlany pod tytułem *Śmiertelne zauroczenie*. To opowieść o liceum, którym rządzą trzy dziewczyny o imieniu Heather. Kiedy przeciwstawia się im główna bohaterka, historia przybiera niespodziewany i krwawy obrót.

W 2010 roku powstała musicalowa adaptacja filmu. Jej twórcy Laurence O'Keefe i Kevin Murphy wykorzystują oryginalną fabułę, rockową muzykę i dosadne teksty piosenek, by opowiedzieć o koszmarach okresu dojrzewania. Spektakl okazał się wielkim przebojem, rekordy popularności bił zwłaszcza na londyńskim West Endzie. Reprezentuje on prężnie rozwijający się nurt „musicali licealnych”, opowiadających o nastolatkach i adresowanych właśnie do nich. Wśród poruszanych w spektaklu wątków są: walka z depresją, szkolne prześladowania, małomiasteczkowa hipokryzja oraz kwestie tożsamości seksualnej.

Tłumacz Jacek Mikołajczyk uaktualnił język, dialogi i teksty piosenek brzmią tak, jakby powstały dzisiaj, a nie kilkanaście lat temu. Miał też świadomość, że spektakl będą oglądać widzowie, którzy zaliczyli wszystkie sezony serialu *Sex Education*, którego bohaterowie mogliby być kolegami tych z *Heathers*.

[9 ról kobiecych, 8 ról męskich]

Jacek Mikołajczyk CZARNY SZEKSPIR

Libretto musicalu o Irze Aldridge'u – pierwszym wielkim czarnym aktorze, znanym w całym świecie. Ira Aldridge (1807-1867) niemało wysiłku włożył w to, by zaczęto w nim dostrzegać partnera scenicznego, zwłaszcza w sztukach Szekspira. Osiągnął swój cel i mógłby rozwijać karierę, gdyby nie przedwczesna śmierć w Łodzi podczas tournée. Akcja toczy się w połowie XIX wieku, w dobie chwiejących się w Europie autorytarnych rządów i buzujących ruchów rewolucyjnych i narodowowyzwoleńczych. Wystarczy iskra, by doprowadzić do ogólnoeuropejskiego wybuchu. Czy wznieci ją Aldridge, rozpalający serca widzów szekspirowskimi rolami? Czy jego występy to część spisku? Czy Szekspir i teatr mogą zmienić świat? I czy światowa rewolucja zacznie się w przemysłowej Łodzi? Libretto łączy cechy historyczno-politycznego thrillera, kryminału i bohaterskiego eposu, to opowieść o miłości, zazdrości, buncie, a przede wszystkim – o teatrze i aktorach.

[6 ról kobiecych, 7 ról męskich]

Maska Satyra, Claude Mellan
(prawdopodobnie), 1608 - 1688
źródło: Rijksmuseum, Amsterdam

Małgorzata Sikorska-Miszczuk JESZCZE MIŁOŚĆ NIE ZGINĘŁA

Historia przedstawiona w rock-operze rozgrywa się na dwóch poziomach: realnym (współcześnie) i boskim (mitycznym), między dwójką ludzi i dwójką bogów. Na poziomie realnym poznajemy Idę, tłumaczkę, która znalazła się jako wolontariuszka w ośrodku dla uchodźców wojennych. Jej praca to tłumaczenie. Ida widzi ból i tragedię ludzi, którym wojna odebrała wszystko. By uciec od tych obrazów, wyjeżdża z Warszawy. W hotelu poznaje Jana, z którym spędza noc. To nie przynosi jej ukojenia. Jan jest bogatym biznesmenem, ale też nie jest szczęśliwy. Nie opuszcza go wspomnienie traumatycznego dzieciństwa. Mimo terapii, nie chce żyć, ma myśli samobójcze. Na poziomie mitycznym spotykamy Boginię (Miłość) oraz Zombie Spirit (Ducha Zombie). Bogini zawsze pragnie, by miłość zwyciężała, Zombi Spirit pragnie, by zwyciężała śmierć za życia, nie-czucie. Bogini i Zombie Spirit walczą ze sobą „o dusze ludzkie”. Miłość zawsze przegrywa – Zombie Spirit morduje ją bez litości. Miłość umiera i widzi swoje martwe ciało. Jednak Miłość żyje też w ludziach, nie można jej zabić. Cykl walki o duszę ludzką zaczyna się na nowo.

[3 role męskie, 2 role kobiece]

Katarzyna Szyngiera i Mirosław Wlekły METODA NA SERCE. ŚLEDZTWO

Dla jednej była szlifierką diamentów, dla drugiej była przyjaciółką amerykańskich prawników, dla trzeciej słynną artystką. On z kolei był wpływowym prokuratorem, niekiedy szefem banku, a czasem po prostu ochroniarzem w supermarkecie.

Czy niedoszłej zakonnicy i byłemu księdzu, którym odebrano dzieci oddane w opiekę jako rodzinie zastępczej, uda się uniknąć odpowiedzialności za oszukiwanie i wykorzystywanie ludzi? Żerowanie na empatii, współczuciu, lęku przed śmiercią i chorobą? Za życie cudzym życiem? Jaki właściwie mają z tego zysk? Kiedy opadają im maski na większość pytań nie znajdziemy odpowiedzi.

Głośna historia Agaty i Jana ma swój ciąg dalszy i powraca w sztuce teatralnej. Tekst powstał na motywach pierwszego sezonu podcastowego serialu reporterskiego *Śledztwo Pisma*. Czy kogoś zamordowano? Czy kogoś uprowadzono? Na podstawie jakiego paragrafu mamy przyjechać – pytali policjanci. A co, jeśli znany psycholog kryminalny ma rację, mówiąc: „trzeba najpierw samemu to przeżyć, żeby w pełni zrozumieć”.

[role kobiece, męskie i niebinarne]

Małgorzata Sikorska-Miszczuk BRYLANT

Sztuka oparta na faktach. Jest rok 1919, Polska odzyskuje Pińsk. Pierwszego dnia niepodległości miejscowy działacz patriotyczny wzywa rabina i żąda, by opuścił Pińsk „gdyż nie ma w tym mieście miejsca dla nich obu”. Tego samego dnia ginie. Do Pińska przyjeżdża syn zabitego działacza: oficer marynarki, pijak i karciarz. Wiadomość o śmierci ojca powstrzymała go od samobójstwa. Uważa, że ojciec go „uratował”. Chce zmienić swoje życie, stać się przydatny dla kraju. Zostaje dowódcą Floty Pińskiej. Do Pińska przyjeżdża też córka rabina, świecka i wyemancypowana Żydówka, która chce zabrać ojca z Polski do Ameryki. Młodzi zakochują się w sobie. Czy wizja Polski, jaką snują („Polska to wielkie międzynarodowe łóżko”), spełni się?

[6 ról kobiecych, 15 ról męskich]

Ozdobne maski, Jean Mussard, 1673 r.
źródło: Rijksmuseum, Amsterdam

William Shakespeare, John Fletcher **DWAJ SZLACHETNI KREWNIACY**

przekład: **Piotr Kamiński**

Nowy znakomity współcześnie brzmiący przekład mało znanego i rzadko grywanego w Polsce dzieła. Polska prapremiera pierwszego jej przekładu odbyła się dopiero w 2016 roku.

Palamon i Arcyte, kuzyni i bliscy przyjaciele, są więzieni w Atenach po wojennej porażce ich rodzinnych Teb. Obaj zakochują się w Emilii, co doprowadza do tego, że ich przyjaźń zamienia się w rywalizację. Arcyte zostaje zwolniony z więzienia i zostaje wygnany. Postanawia jednak wrócić, aby starać się uwieść Emilię. W międzyczasie, na wolność wydostaje się także Palamon. Postanawiają rozstrzygnąć swój spór w pojedynku.

Przed turniejem Arcyte modli się o sukces w walce; Palamon w swojej modlitwie prosi o możliwość poślubienia Emilii; Emilia zaś modli się o to, żeby poślubił ją ten, który kocha ją najbardziej. Każda z modlitw zostaje wysłuchana: Arcyte wygrywa walkę, jednak spada z konia i umiera, dzięki czemu Palamon może poślubić Emilię.

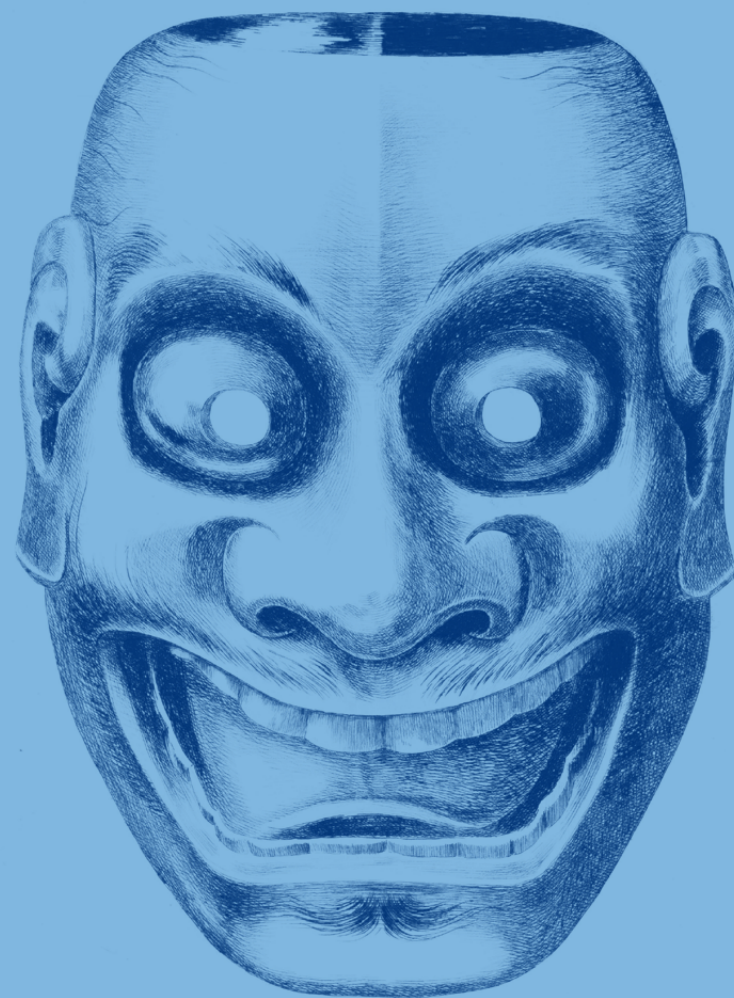
[liczba i płeć wykonawców do decyzji realizatorów]

Projekt biżuterii z maską, Briceau, 1709 r.
źródło: Rijksmuseum, Amsterdam

Zachęcamy do skorzystania z zasobów
biblioteki ZAiKS-u i bogactwa internetowej
bazy tytułów na stronie

www.zaiksteatr.pl

*Japońska maska teatralna z lakierowanego drewna,
Henri Charles Guérard, 1856-1897
źródło: Rijksmuseum, Amsterdam*